

Projectplan

Project naam: **Transitie Jeugdzorg Asten-Someren**

Project soort: Beleidsproject

Project fase: Opstartfase

Opdrachtgever: Naam: **G. Laeven en D. van Zwet**

Ondertekening: ...

Projectleider: Naam: E. Toonen

Ondertekening: ...

Versienummer: 00.04
Status: Concept
Datum: 12 juli 2012
Verspreiding: Opdrachtgevers
Projectleider
Projectleiders decentralisatie AWBZ-begeleiding en WWnV
Kernteam t.k.n.
Stuurgroep Jeugd Someren
Deelnemers werkgroepen
Intranet Asten/Someren
Colleges ter vaststelling
Raad t.k.n.

Versiehistorie:

Versie	Datum	Auteur	Opmerking
00.01	30-05-2012	E. Toonen	Concept 0
00.02	13-6-2012	E. Toonen	Concept 1, besproken tijdens poho Welzijn Asten-Someren 21-6-2012
00.03	25-6-2012	E. Toonen	Concept 2, opmerkingen wethouders verwerkt
00.04	10-7-2012	E. Toonen	Concept 3, t.b.v. besluitvorming door colleges

Inhoudsopgave:

1	INLEIDING	4
1.1	ALGEMEEN	4
2	PROJECTDEFINITIE	5
2.1	PROBLEEMSTELLING	5
2.2	PROJECTDOELSTELLING	6
2.3	PROJECTRESULTAAT	8
2.4	VERBANDEN	8
2.5	AFHANKELIJKHEDEN	10
2.6	AANDACHTSPUNTEN	10
2.7	AFBAKENING.....	11
2.8	CONSEQUENTIES.....	11
3	PLAN VAN AANPAK.....	12
3.1	HUIDIGE SITUATIE.....	12
3.2	GEWENSTE SITUATIE	12
3.3	BESCHRIJVING ACTIVITEITEN/AANPAK OM TE KOMEN VAN HUIDIGE NAAR BESCHREVEN SITUATIE	13
4	RANDVOORWAARDEN (BEHEERSASPECTEN)	14
4.1	GELD	14
4.2	ORGANISATIE	15
4.3	TIJD	17
4.4	CAPACITEITSPANNING.....	18
4.5	INFORMATIE	18
4.6	COMMUNICATIE	18
4.7	KWALITEIT.....	19
4.8	RISICO'S.....	19
•	BIJLAGE 1 GEBRUIKTE BEGRIPPEN	21
	BIJLAGE 2 CIJFERS GEBRUIK JEUGDZORG IN ASTEN EN SOMEREN	24

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In het regeerakkoord 'Vrijheid en verantwoordelijkheid' geeft het kabinet Rutte aan zich grote zorgen te maken over het functioneren van de jeugdzorg. Het – inmiddels demissionaire - kabinet wil dan ook de effectiviteit van de jeugdzorg verbeteren met een stelselherziening. Hiervoor moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- er moet één financieringsstroom komen voor het huidige preventieve beleid, de huidige provinciale jeugdzorg (vrijwillige jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming, jeugdreclassering), de jeugd-LVB (licht verstandelijk beperkten) en de jeugd-GGZ (geestelijke gezondheidszorg);
- gemeenten worden financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor alle jeugdzorg die nu onder het rijk, de provincies, de gemeente, de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en de Zvw (Zorgverzekeringswet) valt;
- de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) zullen bij de overheveling naar (samenwerkende) gemeenten gaan dienen als front-office voor alle jeugdzorg in de gemeenten.

Bij de decentralisatie, of transitie, van de jeugdzorg omvat de jeugdzorg dus alle ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders/opvoeders op het gebied van opvoeden en opgroeien. Het gaat om alle lichte, zware en/of gedwongen hulp.

De transitie van de jeugdzorg naar de gemeenten vindt plaats in de periode 2014 – 2016, waarbij op dit moment het voornemen is om per 1-1-2015 de gemeenten in één keer verantwoordelijk te maken voor alle zorg aan jeugdigen.

Begeleiding jeugd is onderdeel van de decentralisatie-afspraken over de AWBZ en zal waarschijnlijk eerder overgaan naar de gemeenten. De voorbereiding van de wetgeving rondom dit onderwerp is met de val van het kabinet Rutte controversieel verklaard. Daarom is nog niet duidelijk of en wanneer deze decentralisatie plaats zal vinden. De gemeenten in de regio Peelland hebben het idee dat het controversieel verklaren van de decentralisatie AWBZ geen afstel zal betekenen, maar slechts uitstel. Er is daarom voor gekozen om – weliswaar op een wat lager tempo – door te gaan met de voorbereidingen van deze decentralisatie.

In dit projectplan wordt op een rij gezet welke taken moeten worden uitgevoerd om de transitie jeugdzorg naar de gemeenten een succes te maken. Omdat er nog veel onzeker is, moet dit projectplan nadrukkelijk gezien worden als een dynamisch document. Het plan zal steeds worden aangepast, wanneer de ontwikkelingen daarom vragen.

2 Projectdefinitie

2.1 Probleemstelling

In 2009 heeft een evaluatie van de Wet op de jeugdzorg plaatsgevonden. De conclusie was dat de jeugdzorg anders en beter moet. Het stelsel moet eenvoudiger worden om te zorgen dat ouders en kinderen met problemen op meerdere gebieden niet verdwalen. Zij moeten makkelijk en eerder dan nu ergens terecht kunnen met hun vragen over opgroeien en opvoeden. Een en ander om te voorkomen dat kleine, niet uitgesproken vragen van nu grote (opvoed)problemen in de toekomst worden. Het versterken van de eigen kracht (men is zelf beter in staat om te gaan met de opvoed- en opgroevragen/problemen) en de sociale netwerken rondom kinderen en gezinnen staat centraal.

Door het samenvoegen van de verschillende geldstromen en het laten vervallen van het recht op zorg verwacht het rijk dat gemeenten beter in staat zijn om een samenhangend aanbod van toegankelijke hulp en ondersteuning te organiseren en gespecialiseerde vormen van zorg efficiënter in te zetten. Vanwege deze verwachte efficiëntieslag, gaat de overheveling van middelen gepaard met een structurele bezuiniging van € 300 miljoen.

Met de transitie jeugdzorg worden gemeenten uitvoeringstechnisch en financieel verantwoordelijk voor:

- preventieve zorg aan jeugdigen
- vrijwillige jeugdzorg (ambulant, dagbehandeling, residentieel)
- gesloten jeugdzorg
- pleegzorg
- spoedeisende jeugdzorg
- jeugdbescherming
- jeugdreclassering
- jeugd-LVB
- jeugd-GGZ

Omvang

Het is moeilijk duidelijk te krijgen hoeveel inwoners van Asten en Someren gebruik maken van bovenstaande zorgvormen. Door verschillende en gescheiden registratiesystemen is geen inzicht te krijgen in de aantallen unieke jeugdigen en hun gezinnen die ondersteuning ontvangen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van gegevens die op dit moment bekend zijn.

Financiële omvang

De overheveling van financiële middelen naar gemeenten gaat gepaard met een structurele bezuiniging van € 300 miljoen. De totale omvang van de landelijke middelen is nog niet bekend. Ook het verdeelmodel is nog niet vastgesteld. Het is nog niet bekend wanneer hierover meer duidelijkheid komt.

Taak voor de gemeenten is om binnen het financiële kader ondersteuning in te zetten waarbij zoveel mogelijk beroep wordt gedaan op het versterken van de eigen kracht en inzet van de sociale netwerken. Door het preventieve aanbod te versterken moet worden voorkomen dat er duurdere vormen van ondersteuning ingezet moeten worden. Daarmee zou een besparing van kosten mogelijk moeten zijn.

Tijdspad

Het voornemen was om de transitie jeugdzorg naar gemeenten gefaseerd plaats te laten vinden. Uit de Transitieagenda voor de decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeenten die de staatssecretarissen van VWS en Veiligheid en justitie op 20 maart 2012 aan de Tweede Kamer hebben aangeboden, wordt echter duidelijk dat het plan is om per 1-1-2015 de gemeenten met een 'big bang' verantwoordelijk te maken voor alle zorg voor jeugdigen.

2.2 Projectdoelstelling

De doelstellingen van het project zijn:

- 1. Een voor de burger zorgvuldige transitie van de verantwoordelijkheid voor de zorg voor jeugdigen, provinciale jeugdzorg, jeugd-LVB en jeugd-GGZ, naar de gemeenten Asten en Someren.*
- 2. Een transformatie¹ van de zorg voor jeugdigen: Het huidige stelsel is uit balans met het grote beroep op zware en dure vormen van zorg. Er is een omslag nodig van een sector die vastlopende opvoeders problemen uit handen neemt, naar een sector die zoekt naar mogelijkheden om opvoeders te versterken bij het zelf weer kunnen. Dit betekent een verschuiving richting ondersteuning die dichtbij wordt verleend. Een aanpak die de nadruk verlegt richting (collectieve) preventie en ondersteuning in een vroegtijdig stadium als de vragen nog klein zijn. Deze omslag vraagt een cultuurverandering.*
- 3. Invulling geven aan de nieuwe zorg voor jeugdigen binnen de financiële kaders: vanwege de efficiencykorting die het rijk heeft aangekondigd, zullen gemeenten met minder middelen uitvoering moeten geven aan de nieuwe taken. Bovendien moet het al jaren stijgende beroep op jeugdzorg moeten worden omgebogen.*

Gelet op de omvang van het project, wordt deze onderverdeeld in 2 fasen, namelijk:

- fase 1. Visie, organisatie- en sturingskader, financieringskader en keuze inkoopvorm
- fase 2. Implementatie, verordening en inkoop.

In beide fasen bestaat aandacht voor Begeleiding Wmo gericht op jeugd (i.v.m. de noodzakelijke aansluiting op de decentralisatie van de functie begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo).

Hieronder ziet u de nadere uitwerking van de 2 fasen.

¹ Daar waar in dit projectplan transitie wordt benoemd, gaat het daarmee ook direct om transformatie van de jeugdzorg.

Fase 1. Visie, organisatie- en sturingskader, financieringskader en keuze inkoopvorm

De doelen in fase 1 zijn:

1. Inzicht geven in de betekenis van de voorgenomen transitie van de jeugdzorg voor het Astense en Somerense zorg- en welzijnsbeleid (welke doelgroepen, omvang, behoeften, welke partners, welk aanbod);
2. De begeleiding Wmo doelgroep jeugd sluit aan op de visie en uitvoering van begeleiding vanuit de decentralisatie AWBZ begeleiding;
3. Inzicht geven in de beschikbare én benodigde middelen voor de implementatie van de transitie jeugdzorg;
4. Inzicht geven in de beschikbare én benodigde middelen voor de uitvoering van alle ondersteuning/hulp na de transitie jeugdzorg;
5. Inzicht geven in de samenhang met andere transities;
6. Vaststellen van richtinggevend kader voor de uitvoering van deze taak (visie, doelstellingen, uitgangspunten, basismodel, organisatie en aansturing, samenhang) binnen de kaders van de principes zoals die zijn opgenomen in beleidsplan Wmo 2012-2015 cluster jeugd en gezin;
7. Vaststellen van onderwerpen voor intergemeentelijke samenwerking, met als uitgangspunt lokaal als het kan en (sub)regionaal als het nodig is of door wetgeving wordt opgelegd. Daarbij zal aansluiting gezocht worden bij de kaders die daarvoor bij de decentralisatie begeleiding regio Peelland zijn vastgesteld;
8. Inhoudelijke input leveren voor het subsidieprogramma welzijn en BCF;
9. Bepalen van de plek die het CJG in gaat nemen binnen de zorg voor jeugdigen;
10. Bepalen van de meest geëigende organisatie- en aansturingsvormen en bijbehorende financieringsvorm(en) voor de uitvoering van de nieuwe taken.
11. Organiseren van betrokkenheid van en samenwerking met alle relevante partners, waaronder andere gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, cliëntvertegenwoordigers, provincie, Bureau Jeugdzorg en zo mogelijk zorgkantoor en zorgverzekeraar;
12. Verwachtingenmanagement richting betrokken (huidige) dienstverleners op het terrein van ondersteuning en hulp aan jeugdigen, en ook richting de inwoners van beide gemeenten.
13. Teweegbrengen van een cultuuromslag bij de burgers, onder andere opvoeders en opgroeiërs. Er zal een brede dialoog gevoerd moeten gaan worden. Daarbij gaat het onder andere om de volgende uitgangspunten:
 - a. Normaliseren i.p.v. problematiseren: niet iedere vraag die je hebt over opvoeden en opgroeien is meteen een probleem, maar is te verklaren door ontwikkelingsfasen die jeugdigen doormaken en er dus bijhoort (normaal zijn). Er is niet altijd een diagnose nodig;
 - b. Bevorderen van de eigen kracht: de insteek bij het zoeken naar oplossingen bij een vraag is in eerste instantie gericht op het meer vaardig maken van de opvoeder/opgroeier en niet het inschakelen van professionals die het probleem voor de vragensteller op moet lossen;
 - c. Inzetten van informele sociale omgeving, algemene en collectieve voorzieningen en als slotstuk het inzetten van individuele voorzieningen.

Fase 2. Implementatie, verordening en inkoop

Het doel van fase 2 is:

Het opzetten van een adequate uitvoering en voldoende aanbod van zorg voor jeugdigen zodat de gemeenten Asten en Someren per 1 januari 2015 hun inwoners met een ondersteunings- of hulpvraag op het gebied van opvoeden en opgroeien passende ondersteuning kunnen geven, welke past binnen de visie die op de jeugdzorg ontwikkeld wordt. Ook hierbij zal aansluiting gezocht worden bij de kaders die in Peelland-verband zijn vastgesteld voor de decentralisatie begeleiding.

2.3 Projectresultaat

1. Het projectplan Transitie jeugdzorg is vastgesteld per 1-10-2012.
2. De notitie 'Jeugdzorg dichtbij, in samenhang en effectief – uitgangspunten en plan van aanpak voor de voorbereiding van de transitie jeugdzorg in de Peelregio' (wordt verder 'notitie uitgangspunten transitie jeugdzorg Peelregio' genoemd) is vastgesteld per 1-11-2012.
3. Het beleidsplan Jeugdzorg is vastgesteld per 1-3-2014. (deze kan pas definitief vastgesteld worden als het wettelijk kader is vastgesteld).
4. Het implementatieplan Jeugdzorg is vastgesteld per 1-7-2014.
5. Noodzakelijke inkoop/aanbestedings- of subsidietrajecten zijn afgerond per 01-10-2013.
6. Verordening jeugdzorg is opgesteld per 01-10-2013.
7. Het nieuwe beleid is per 31-12-2014 geïmplementeerd in de uitvoering.
8. Het aanbod en de uitvoering gericht op de zorg voor jeugdigen is per 1 januari 2015 gereed en operationeel.
9. Nazorg, evaluatie en borging.

2.4 Verbanden

- **Centrum voor Jeugd en Gezin:** de afgelopen jaren hebben de gemeenten Asten en Someren gezamenlijk het concept Centrum Jeugd en Gezin vormgegeven. In onze gemeenten is het vooral een netwerkorganisatie, gericht op het beter samenwerken van de verschillende instellingen/organisaties die zich bezighouden met het signaleren van vragen/problemen op het gebied van opvoeden en opgroeien en het bieden van ondersteuning en hulp. Daarnaast richt het CJG zich op het verlagen van de drempel om vragen te stellen over opvoeden en opgroeien. Het CJG moet een plek krijgen binnen de transitie jeugdzorg. Met de doorontwikkeling van het CJG wordt hieraan bijgedragen.
- **Decentralisatie AWBZ-begeleiding:** in het Regeerakkoord van het kabinet Rutte was besloten tot decentralisatie van de functie begeleiding van de AWBZ naar de Wmo. Begeleiding van jeugd is onderdeel van de decentralisatieafspraken over de AWBZ en zou volgens planning eerder overgaan naar gemeenten als tijdelijke maatregel totdat het transitieproces van de jeugdzorg gereed is. Daarbij is het van belang de invulling van de begeleiding jeugd vanuit de AWBZ af te stemmen op het totale transitieproces jeugdzorg.
Bij de val van dit kabinet is de decentralisatie AWBZ-begeleiding echter controversieel

verklaard en is het aan de volgende regering om besluiten te nemen over de decentralisatie van AWBZ-begeleiding.

- **Passend onderwijs:** Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind en iedere jongere onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Passend onderwijs is een verantwoordelijkheid van het onderwijs en wordt opgepakt binnen de samenwerkingsverbanden.
Er zit een overlap in de doelgroep van de transitie jeugdzorg en passend onderwijs. Het gaat om jongeren die extra zorg en ondersteuning nodig hebben. Daarnaast is het streven om jeugdzorg maximaal lokaal aan te bieden, in de natuurlijke leefomgeving van het kind. Dit is ook de school.
Inmiddels is duidelijk geworden dat de bezuiniging op passend onderwijs vervalst. De verevening van de financiële middelen over de regio's gaat wel door (voor onze regio is dit een aframing van middelen). Scholen, besturen en samenwerkingsverbanden krijgen een jaar langer de tijd voor de invoering van passend onderwijs. Scholen zijn vanaf 1 augustus 2014 verplicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.
Een goede afstemming over visie en verantwoordelijkheden met het onderwijs is van belang.
- **Wet Werken naar Vermogen (WWnV):** In het Regeerakkoord van het kabinet Rutte is ingezet op één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt die erop gericht is zoveel mogelijk mensen te laten werken naar vermogen. Het wordt een brede voorziening, de WIJ en de Wwb gaan hierin op. De Wajong wordt hierin gedecentraliseerd voor wat betreft de re-integratie van gedeeltelijk arbeidsgehandicapte jongeren. De WsW blijft bestaan voor mensen met een indicatie beschut werken. Het betreft hier ook doelgroepen die te maken hebben met de decentralisatie jeugdzorg. Jongeren die een periode gebruik hebben gemaakt van residentiële zorg moeten daarna terug naar school of arbeid. En ook jongeren die blijvend kwetsbaar zijn, moeten een plek in het arbeidsproces krijgen. Door de zorg voor jeugdigen zo optimaal mogelijk in te richten, gericht op toekomstige zelfredzaamheid, wordt langdurige aanspraak op een uitkering voor de toekomst wellicht beperkt.
Na de val van het kabinet Rutte is dit wetsvoorstel controversieel verklaard. Onduidelijk is nog hoe de nog nieuw te vormen regering verder wil gaan met deze ontwikkeling.
- **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo):** er liggen ook raakvlakken met de ontwikkelingen binnen de Wmo. Net als binnen de Wmo wordt vanuit de jeugdzorg steeds meer gekeken naar het zelfoplossend vermogen van mensen, het uitgaan van eigen kracht. Het gaat hierbij om de zogenaamde 'Kanteling'.

2.5 Afhankelijkheden

- **Wetgevingstraject:** het wetgevingstraject is nog niet afgerond en er is dus nog geen zekerheid over de definitieve inhoud van de nieuwe wet, de ingangsdatum, de wijze van financiering, eisen over schaalgrootte van organiseren van onderdelen van de jeugdzorg en de bestuursafspraken zoals die gemaakt zijn door de VNG. Wijzigingen als gevolg van amendementen kunnen van grote invloed zijn op het totale traject.
- **Bezuinigingen:** Het rijk heeft aangekondigd dat de transitie gepaard zal gaan met bezuinigingen. Gemeenten moeten het beter gaan doen met minder middelen.
- **Samenwerking Asten-Someren:** De samenwerking van de gemeenten Asten en Someren krijgt steeds meer vorm in de samenvoeging van de bedrijfsvoering en de samenwerking op Welzijn. Keuzes die hierbij gemaakt worden zullen ook van invloed zijn op de implementatie van deze transitie.
- **'Van Haaften'-versnelling:** met de zogenaamde 'Van Haaften'-versnelling doet de provincie het voorstel aan de gezamenlijke SRE-gemeenten om al eerder dan per 2015 de verantwoordelijkheid voor ambulante enkelvoudige hulpverlening over te dragen naar gemeenten. Besluiten hierover kunnen van invloed zijn op de planning.

2.6 Aandachtspunten

- **Centrum voor Jeugd en Gezin:** Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet een laagdrempelige voorziening zijn voor het stellen van vragen over opvoeden en opgroeien. Met de transitie jeugdzorg komt alle zorg voor jeugdigen onder verantwoordelijkheid van de gemeenten en het Rijk ziet daarbij het CJG als front-office (zie: Transitie-agenda) voor alle zorg voor jeugdigen, dus ook voor bijvoorbeeld het gedwongen kader. Een aandachtspunt is daarom dat het CJG de laagdrempelige uitstraling moet blijven behouden.
- **De kanteling:** waar ligt de grens van het benutten van eigen kracht en die van de civil society? De kanteling is op iedereen van toepassing. De effecten c.q. resultaten van de kanteling zijn echter divers en afhankelijk van veel factoren. Voor bepaalde groepen die een beroep doen op ondersteuning en/of hulp is het mogelijk dat er altijd een vorm van extra (professionele) ondersteuning nodig blijft.
- **Vereenvoudigen van processen:** Hoe kunnen we processen vereenvoudigen en de administratieve druk zo laag mogelijk houden en toch de regiefunctie blijven voeren?
- **Regelen van de toegang:** Hoe regelen we de toegang tot de verschillende onderdelen van jeugdzorg? In welke mate maken we gebruik van de expertise van de professionals of creëren we een regelarme toegang? En wat zijn de effecten op de beheersbaarheid van de kosten?
- **Wachlijsten:** hoe zorgen we dat er zo min mogelijk wachlijsten zijn?
- **Excessen:** hoe kunnen we de kans op excessen (zoals 'meisje van Nulde') verkleinen zonder de regeldruk en bureaucratie te groot te maken? Verwachtingsmanagement richting burgers en politiek is hierbij van belang: 'We kunnen risico's nooit helemaal voorkomen'

- **Samenwerking binnen de regio:** de meest voor de hand liggende regio om de samenwerking te zoeken is de Peelregio. We hebben te maken met dezelfde zorgaanbieders en ook op de aanpalende beleidsterreinen wordt veelal op Peelregio-niveau samengewerkt (o.a. WSW, werkplein, decentralisatie AWBZ-begeleiding). Ook de schaalgrootte voor samenwerking is prima (6 gemeenten). Doel van de samenwerking is efficiency vergroten en kostenbesparing. Op een aantal onderdelen zal ook samenwerking op SRE-schaal plaatsvinden, bijvoorbeeld kennisdeling. Daarnaast zal er vanuit wetgeving opgelegd worden om voor bepaalde onderdelen van de zorg voor jeugdigen op bovenlokale schaal samen te werken.

De samenwerking binnen regio Peelland strekt zich met name uit tot:

- In beeld brengen en afstemmen van samenhang met andere maatregelen en beleidsterreinen;
- Gezamenlijke visieontwikkeling (met ruimte voor lokale inkleuring);
- Contacten met zorgaanbieders, cliëntenorganisaties, enz.;
- Vereenvoudiging processen en uniformering van processen;
- Inkoop.

Binnen de SRE-regio zal er vooral samengewerkt worden op de volgende onderdelen:

- Informatie-uitwisseling en kennisdeling;
- Verkenning van doelgroep en huidige aanbod;
- Op de onderdelen die bij samenwerking binnen regio Peelland worden genoemd, voor die delen van de jeugdzorg die op SRE-schaal georganiseerd worden.

2.7 Afbakening

De hierboven geschetste beleidsterreinen waarop sprake is van samenhang met de transitie jeugdzorg zijn zeer divers en breed. Dit projectplan beoogt niet om een invulling te geven aan al deze taken. Er is alleen sprake van het in beeld brengen van samenhang, verbinding leggen waar mogelijk en noodzakelijk, voorkomen van stapelingeffecten (bijv. bij gezinnen die te maken hebben met de gevolgen van meerdere transities) en het afbakenen van financiële kaders.

2.8 Consequenties

Voor de afstemming tussen de diverse grote transities en aanpalende beleidsvelden dienen de betrokken collega-ambtenaren input te leveren. Hiervoor dient tijd vrij gemaakt te worden. Deze valt binnen de reguliere werktijd (afstemming behoort immers tot de werkzaamheden vanuit elke transitie).

3 Plan van aanpak

Binnen dit project zijn de principes, zoals die genoemd zijn in het Wmo-beleidsplan 2012-2015, cluster jeugd en gezin, leidend:

- Ouders zijn en blijven primair verantwoordelijk voor het opgroeien en de opvoeding van hun kinderen. Dit vraagt een constante inspanning van ouders.
- De samenleving heeft een inspanningsverplichting om ouders aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en helpt hen daarbij.
- De leefomgeving van het kind (wijk, school, vrije tijd) is het fundament bij het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen.
- De nadruk ligt op normaliseren en niet op problematiseren (het is normaal dat kinderen wat drukker kunnen zijn, er hoeft niet meteen een diagnose te worden gesteld).
- Opvoeden is normatief, bij risico's wordt ingegrepen.
- Hulp die geboden wordt, is gericht op herstel van het normale leven van kind en gezin (ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de natuurlijke omgeving van het kind en gezin. Pas als het niet anders kan, wordt een kind uit zijn natuurlijke sociale omgeving gehaald en dan ook nog zo kort mogelijk).
- Ondersteuning moet gericht zijn op het versterken van de eigen kracht en die van de omgeving (familie, wijk, school).
- Hulp/ondersteuning wordt ingeroepen in de natuurlijke leefomgeving, het kind wordt niet doorverwezen.
- Één kind, één gezin, één plan, één coördinator.

3.1 Huidige situatie

Uit de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg wordt duidelijk dat de jeugdzorg anders en beter moet, want:

- problemen worden te laat gezien;
- er wordt niet snel genoeg gehandeld, onder andere door de regeldruk;
- het speelveld is te vol en daardoor zijn er afstemmingsproblemen;
- er is sprake van opwaartse druk: te veel doorverwijzingen naar zwaardere zorg;
- jaarlijks is er een forse toename van gebruik en kosten.

Daarnaast kent het huidige stelsel van zorg voor jeugdigen verschillende jeugdsectoren met elk een eigen financierings- en verantwoordingsstelsel. Dit levert niet-gewenste financiële prikkels op.

3.2 Gewenste situatie

Met ingang van 1-1-2015 moet de zorg voor jeugdigen ingebed zijn in de gemeenten. Zij zijn dan zowel inhoudelijk als financieel verantwoordelijk voor deze zorg. Deze transitie moet gerealiseerd worden binnen het daarvoor beschikbare financiële budget. Door in te zetten op een meer preventieve insteek voor ondersteuning bij opvoeden en opgroeien,

het meer benutten van de eigen kracht en de informele omgeving van jeugdigen en hun gezin, willen we dit mogelijk maken. Daarmee is er dus naast een transitie ook sprake van een transformatie van zorg.

3.3 Beschrijving activiteiten/aanpak om te komen van huidige naar beschreven situatie

Gelet op de omvang van het project wordt deze onderverdeeld in 2 fasen, namelijk:

- Fase 1. Visie, organisatie- en sturingskader, financieringskader en keuze inkoopvorm;
- Fase 2. Implementatie, verordening en inkoop.

Hieronder staat per fase aangegeven welke resultaten behaald gaan worden.

Fase 1.

1. Visiedocument met daarin:
 - a. Inzicht in de betekenis van de decentralisatie (feiten en cijfers);
 - b. De te beantwoorden beleidsmatige en strategische vraagstellingen;
 - c. Richtinggevend kader met uitgangspunten (passend binnen/aansluitend op bestaand beleid);
 - d. Afspraken tussen betrokken beleidsvelden/afdelingen en met instellingen over toeleiding naar ondersteuning/hulp en de organisatie van taken;
 - e. Afspraken over afstemming en samenwerking tussen gemeenten in de regio;
 - f. (inzicht in) financieringsvormen (aanbesteding/subsidierelaties).

Fase 2.

- 2.1 Implementatie- en uitvoeringsplan met onder andere de inrichting (wijze waarop) en planning voor:
 - a. Opstellen verordening (en beleidsregels);
 - b. Aanbesteding- en/of subsidietrajecten;
 - c. Scholing professionals (intern en extern);
 - d. (Contract)afspraken met instellingen;
 - e. Communicatieplan voor inwoners (al dan niet betrokken bij het transitie- en transformatieproces);
 - f. Faciliteiten voor uitvoering (formulieren, systeeminrichting, procedures, mandaten).
- 2.2 Implementatie en uitvoering.

4 Randvoorwaarden (beheersaspecten)

4.1 Geld

Budget uitvoeringskosten:

In de Bestuurlijke Afspraken 2011-2015 is afgesproken dat alle middelen voor zorg voor jeugd overgaan naar gemeenten en worden opgenomen in het gemeentefonds, bij voorkeur in een decentralisatie-uitkering. In 2009 bedroeg het totaalbedrag voor de zorg voor jeugd ruim € 3 miljard (dit is exclusief het bedrag dat gemeenten al ontvangen voor de CJG's : circa € 0,3 miljard). Dit bedrag zal wel verminderd worden met een efficiencykorting van € 80 miljoen in 2015, oplopend tot € 300 miljoen vanaf 2017. Het is nog niet bekend welke bedragen voor de uitvoering van de jeugdzorg naar de gemeenten Asten en Someren komen. Dit wordt pas duidelijk in het jaar voor de overheveling.

Budget invoeringskosten:

Voor het transitietraject stelt het Rijk een éénmalig implementatiebudget van € 64 miljoen beschikbaar, welke verdeeld wordt over 2012 (€ 16 miljoen) en 2013 (€ 48 miljoen).

In 2012 worden de volgende budgetten aan de gemeenten beschikbaar gesteld:

Asten: € 15.655

Someren: € 16.219

De bedragen voor 2013 zijn nog niet bekend. Op basis van het beschikbaar gestelde budget in 2012 en het landelijk beschikbaar komende budget voor 2013 zijn in de begroting 2013 onder voorbehoud de volgende bedragen opgenomen:

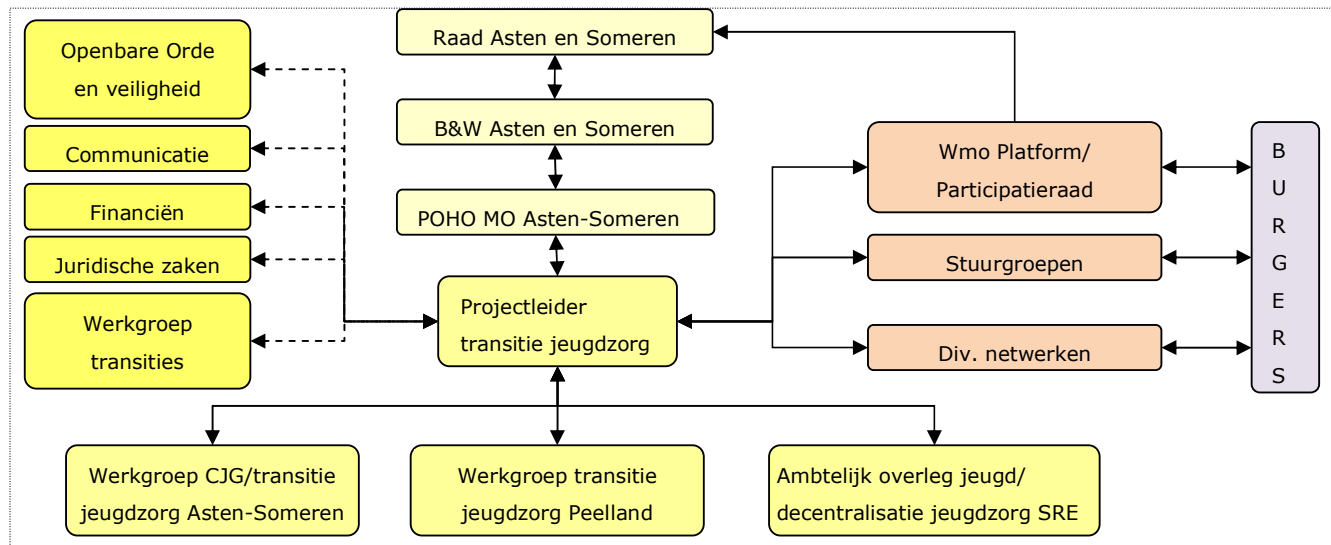
Asten: € 46.965

Someren: € 48.657

Dit budget is specifiek benodigd voor scholingskosten, inhuur van expertise en/of reguliere werkzaamheden, voorlichting/communicatie en experimenteerruimte.

4.2 Organisatie

Schematisch ziet de pojectorganisatie er als volgt uit:



Opdrachtgevers: D. van Zwet en G. Laeven, afdelingshoofden Maatschappelijke Ontwikkeling Asten en Someren

Projectleider: E. Toonen, beleidsmedewerker welzijn Someren

Werkgroepen:

We onderscheiden 3 werkgroepen:

1. Werkgroep CJG/transitie Jeugdzorg.

Deze werkgroep wordt gevormd door:

- * P. van de Kruijs, beleidsmedewerker Welzijn, Asten
- * E. Toonen, beleidsmedewerker Welzijn, Someren
- * M. Daems, coördinator Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Asten-Someren
- * I. van Goch, Onis welzijn
- * J. van Lanen, LEVgroep
- * H. Schreven, Zorgboog JGZ
- * M. Blom, GGD JGZ
- * S. Hendriks, beleidsmedewerker Welzijn, Asten (op afroep i.v.m. passend onderwijs)
- * afvaardiging vanuit het onderwijs (op afroep i.v.m. passend onderwijs)

Deze werkgroep richt zich op:

- * lokale invulling van de transitie jeugdzorg en de aansluiting van lokaal op regionaal
- * aansluiting bij de andere decentralisaties die op de gemeente afkomen en de ontwikkeling van het passend onderwijs;
- * doorontwikkeling van het CJG;

- * pedagogische civil society;
- * vormgeven van de 'kantelings'-gedachte binnen zorg voor jeugdigen in Asten en Someren;
- * verbreden van de definitie 'wat is normaal als het gaat om opvoeden/opgroeien';
- * preventieve insteek

De projectgroep komt 1x per 2 maanden bij elkaar.

2. Werkgroep transitie jeugdzorg Peelland:

- * Beleidsmedewerkers Jeugd Peelgemeenten

De werkgroep heeft vanuit het portefeuillehoudersoverleg Peelland de opdracht gekregen te werken aan het basismodel voor de zorg voor jeugdigen in Peelland.

Aandacht is er o.a. voor:

- pedagogische civil society;
- organisatie en aansturing;
- vormgeving van de functies/taken van Opvoed&opgroei-adviseurs en Jeugd&Gezinswerkers;
- aansluiting met passend onderwijs;
- toeleiding begeleiding jeugd AWBZ.

3. Ambtelijk overleg jeugd/decentralisatie jeugdzorg SRE:

Deelname van de beleidsmedewerkers jeugd van de regio SRE.

In SRE-verband wordt er aandacht besteed aan:

- * vergroting van de kennis over de sectoren van de zorg voor jeugdigen, waarvoor gemeenten verantwoordelijk worden
- * kennisdeling
- * organiseren van de zorg voor jeugdigen die bovenregionaal georganiseerd gaat worden.

Incidentele deelname

De ontwikkelingen binnen Passend onderwijs worden meegenomen bij de werkgroep CJG/transitie Jeugdzorg en de werkgroep transitie jeugdzorg Peelland. Er kan sprake zijn van incidentele deelname van de verantwoordelijk beleidsmedewerker aan de werkgroep CJG/transitie Jeugdzorg en de werkgroep transitie jeugdzorg Peelland.

Ook collega's financiën, communicatie, veiligheid en juridische zaken zullen, indien noodzakelijk, betrokken worden bij vergaderingen en gevraagd worden hun bijdrage te leveren. Zij zijn dus eveneens betrokken partijen op afroep. Dit behoort tot hun reguliere taken/werkzaamheden.

Overleg- en (inspraak)vormen zoals de diverse stuurgroepen, netwerken en de participatieraad in Asten en Wmo-platform in Someren zullen ook regelmatig geïnformeerd en geraadpleegd worden door de leden van de werkgroepen.

4.3 Tijd

Op 1-1-2015 komt de verantwoordelijkheid voor alle zorg voor jeugdigen bij de gemeenten. Dit is de einddatum van het project.

Definitie	
Opzet projectplan	Mei/juni 2012
Ontwerp	
Concept-projectplan voorleggen aan portefeuillehouders	21 juni 2012
Projectplan voorleggen aan college ter vaststelling	21 augustus 2012
Projectplan kennisname voorleggen aan Raad	september 2012
Vorbereiding	
Opstellen notitie uitgangspunten transitie jeugdzorg Peelregio	Februari – juni 2012
Bespreken notitie met portefeuillehouders	21 juni 2012
Bespreken notitie in portefeuillehoudersoverleg Jeugd/onderwijs Peelland	28 juni 2012
Notitie voorleggen aan Wmo-raad Asten voor advies	Juli/augustus 2012
Conceptnotitie voorleggen aan stuurgroep Jeugd Someren	Juni 2012
Notitie voorleggen aan college ter vaststelling	28 augustus 2012
Notitie voorleggen aan raad ter vaststelling	Oktober/november 2012
Beleidsplan voorleggen aan raad ter vaststelling ²	Februari 2014
Ontwerp en realisatie	
Vaststellen ontwerp voor de Peelregio voor de inrichting van de jeugdzorg o.b.v. de uitgangspunten, de uitwerking en pilots (waar/bij wie beleggen we de diverse taken/functies en hoe sturen we het stelsel aan? Wat betekent dit voor de gemeentelijke samenwerking?)	Vaststelling door colleges in december 2012, daarna ter kennisname naar de gemeenteraden.
Bepalen wat lokaal, wat op peelregionaal niveau en wat op SRE-niveau, voor zover het gaat om gezamenlijk beleid, inkoop en uitvoering.	Vaststelling door colleges in december 2012, daarna ter kennisname naar de gemeenteraden.
Bepalen (juridische) samenwerkingsvorm voor samenwerking op peelregionaal niveau (relaties met begeleidings AWBZ)	Vaststelling door colleges in december 2013 en ter kennisname naar gemeenteraden.
Implementatieplan met financiële paragraaf voorleggen aan college ter vaststelling	Juli 2014
Implementatieplan ter kennisname voorleggen aan de raad	Augustus/september 2014
Financiële paragraaf ter vaststelling voorleggen aan raad	Augustus/September 2014
Nazorg	
Begeleiden van de implementatie in de praktijk	Augustus 2014 t/m december 2014

² Wanneer de SRE-gemeenten akkoord gaan met het voorstel van de provincie om verantwoordelijkheid voor de licht-ambulante hulpverlening eerder over te dragen aan gemeenten (de zogenaamde 'Van Haften-versnelling'), kan dit invloed hebben op de voorliggende planning.

4.4 Capaciteitsplanning

De verwachte inzet per medewerker is hieronder in aantal uren (per jaar) weergegeven (excl. de incidentele deelnames).

Deelnemers	Werkgroep CJG/decentralisatie jeugdzorg	Subregionale werkgroep transitie jeugdzorg	SRE ambtelijk overleg jeugd/decentralisatie jeugdzorg	Totale ureninzet
P. van de Kruijs*	50	10	15	75
E. Toonen	225	400	200	825

* uren t.b.v. doorontwikkeling CJG worden buiten deze capaciteitsplanning gehouden

4.5 Informatie

- Het digitaal dossier voor de transitie jeugdzorg is te vinden op de Y-schijf. De werkgroepleden die werkzaam zijn voor de gemeenten Asten of Someren hebben hier toegang toe en mogelijkheid tot wijziging.
- Zowel in de gemeente Asten als in de gemeente Someren wordt een papieren dossier opgesteld en opgeslagen in het archief van de betreffende gemeente.

4.6 Communicatie

Communicatie intern

- Afstemming met collega's afdeling MO team welzijn
- Afstemming met collega's afdeling MO team WIZ in Someren en afdeling publiekszaken team Wmo Asten (voor integrale samenwerking)
- Afstemming met collega's juridische zaken en inkoop/BIZOB
- Informeren college van B&W en raad over voortgang

Communicatie extern

- Afstemming met welzijnsorganisaties en zorgaanbieders
- Afstemming met peuterspeelzalen, kinderopvangorganisaties, scholen, verenigingen en andere vindplaatsen/basisvoorzieningen
- Afstemming met Wmo-raad en participatieraad
- Afstemming met burgers, cliëntenbelangenorganisaties, enz.
- Afstemming met de regiogemeenten (Peelregio en SRE)

Communicatiemiddelen

- Mondeling: informatie- en voorlichtingsbijeenkomsten
- Schriftelijk: artikelen (Peelbelang, Contact, Eindhovens Dagblad), folders, brieven, internet (website gemeenten en website CJG)
- Beeld/geluid: radio/tv Siris
- Er zal een communicatieplan worden opgesteld, welke zoveel mogelijk in samenhang is met het communicatieplan CJG en het op te stellen communicatieplan Wmo.

4.7 Kwaliteit

Met de nieuwe wetgeving rondom zorg voor jeugdigen zullen landelijke richtlijnen worden meegeven, o.a. over verplichte bovenlokale samenwerking. Ook zullen daarin eisen over de kwaliteit van geleverde ondersteuning en in te zetten professionals opgenomen worden. Deze zullen gevolgd moeten worden.

Daarnaast wordt in Peelregioverband een notitie 'uitgangspunten transitie jeugdzorg Peelregio' opgesteld, wat door de individuele gemeenteraden wordt vastgesteld. De uitgangspunten die hierin benoemd worden (inhoudelijk, professioneel, organisatorisch en bestuurlijk) gaan dienen als kader voor de verdere uitwerking.

Met de transitie jeugdzorg willen we bereiken dat de zorg voor jeugdigen beter georganiseerd wordt:

- betere integrale samenwerking tussen de verschillende vormen van ondersteuning en hulp;
- jeugdigen en/of hun ouders/verzorgers kunnen gemakkelijker en eerder dan nu ergens terecht met hun vragen over opvoeden en opgroeien;
- de ondersteuning/hulp richt zich alle leefgebieden rondom een jeugdige. De sociale netwerken rondom een jeugdige staan centraal.
- de eigen kracht van de jeugdige en/of zijn ouders/verzorgers wordt versterkt.

4.8 Risico's

	Risico	Oplossingsrichting
1	Onvoldoende inzicht in de betrokken doelgroep in Asten en Someren (omvang en ondersteuningsbehoeften).	Inventarisatie en analyse van gegevens van zorgkantoor, CIZ, zorgverzekeraars, Bureau Jeugdzorg en zorgverlenende instellingen om een concreet inzicht te krijgen in de betrokken doelgroep voor Asten en Someren.
2	Onzekerheden in wetgevingstraject.	Op basis van de beschikbare gegevens het voorbereidingstraject starten. Wetgevingstraject monitoren en waar nodig trajecten bijstellen.
3	Ontbreken van concreet financieel kader.	Op basis van de beschikbare gegevens het voorbereidingstraject starten. Ontwikkelingen in landelijke financiële kader monitoren en waar nodig trajecten bijstellen.
4	Financiële korting en toenemende behoeften. De gemeenten krijgen voor de uitvoering van de zorg voor jeugdigen minder geld (korting van € 300 miljoen landelijk). Dit terwijl er nog steeds een toenemende vraag naar hulp en ondersteuning is. Dit brengt financiële risico's	<ul style="list-style-type: none">• In kaart brengen van de te verwachten toenemende behoefte• Afbakening zorg voor jeugdigen• Meer beroep doen op algemene en collectieve voorzieningen, informele netwerk• Meer preventieve insteek van de zorg voor jeugdigen

	voor de gemeenten met zich mee.	
5	Continuering van het huidige jeugdzorgaanbod en keuzemogelijkheden, waardoor de kosten onbeheersbaar worden.	Zorg voor jeugdigen inregelen met toepassing van o.a. onderstaande uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Toepassen werkwijze 'de kanteling' • Vereenvoudigen processen • Beperken uitvoeringskosten • Versterken eigen kracht • Versterken van het preventieve en lichte ondersteuningsaanbod
6	Overschatting van de mogelijkheden/effecten van werkwijze de kanteling en inzet jeugd- en gezinswerker	In kaart brengen waar de grenzen van de kanteling en de werkwijze van de jeugd- en jongerenwerker zijn bereikt.
7	Afbreken van bestaand regionaal aanbod voor specifieke doelgroepen (doelgroep van kleine omvang met specialistische ondersteuningsnoodzaak.	In overleg met regiogemeenten voor specifieke doelgroepen een regionaal aanbod handhaven. Hiervoor dient duidelijk te worden welke doelgroepen of ondersteuningsvormen dit betreft.
8	Afbakeningsproblemen met andere regelingen (AWBZ, WWNV, passend onderwijs, etc.)	Afbakeningsproblemen bij de zorg voor jeugdigen voorkomen door inzichtelijk maken van de samenhang met andere regelingen en het stellen van grenzen aan de zorg voor jeugdigen.
9	Het CJG krijgt het imago van het huidige Bureau Jeugdzorg waardoor de gewenste laagdrempeligheid verdwijnt.	Dit heeft aandacht nodig binnen de communicatie rondom de transitie jeugdzorg en het CJG. Dit risico meenemen bij de vormgeving van het gedwongen kader binnen de zorg voor jeugdigen.
10	Door de angst voor excessen wordt de regeldruk en bureaucratie te groot.	Goed verwachtingenmanagement voeren richting politiek, instellingen en burgers.

Kansen

- De mogelijkheid om verbindingen te leggen tussen de verschillende transities en beleidsmaatregelen (ontschotting);
- Administratieve lastenvermindering voor burgers en professionals door vereenvoudiging van processen;
- Een jeugdige en/of gezin met opvoed- en opgroevragen krijgt met minder verschillende gezichten te maken;
- Samenhang met welzijn en informele ondersteuning;
- Ondersteuning en hulp dichtbij mensen leveren;
- Klantgericht werken, maatwerk;
- Eigen regie bevorderen;
- Meer benutten van de mogelijkheden van de verschillende leefgebieden waarin een jeugdige en zijn ouders/opvoeders zich begeven.

Bijlage 1 Gebruikte begrippen

- **AWBZ:** De Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) is een volksverzekering voor mensen die langdurige en complexe zorg nodig hebben vanwege ziekte of een beperking. Het betreft hier onverzekerbare zorg, zoals opname in een instelling of bijvoorbeeld persoonlijke verzorging of verpleging.
- **Begeleiding in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ):** De AWBZ-functie begeleiding omvat door een instelling of natuurlijk persoon te verlenen activiteiten aan cliënten met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap, die matige of zware beperkingen hebben op het terrein van:
 - sociale zelfredzaamheid;
 - het bewegen of verplaatsen;
 - het psychisch functioneren;
 - het geheugen en de oriëntatie;
 - het vertonen van matig of zwaar probleemgedrag.De activiteiten zijn gericht op het bevorderen, behoud of compensatie van de zelfredzaamheid en strekken tot voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing van de verzekerde.
De activiteiten bestaan uit:
 - a. het ondersteunen bij of oefenen met vaardigheden en handelingen;
 - b. het ondersteunen bij of oefenen met het aanbrengen van structuur of het voeren van regie;
 - c. het overnemen van toezicht op de verzekerde.
- **Begeleiding Wmo:** Met de overheveling van begeleiding van de AWBZ naar de Wmo wordt de Wmo-wettekst aangepast.
In de concepttekst is in artikel 1 Wmo de volgende definitie voor begeleiding Wmo opgenomen: 'begeleiding: het geheel aan activiteiten waarmee een persoon wordt ondersteund bij het uitvoeren van dagelijkse levensverrichtingen en het aanbrengen en behouden van structuur en regie over het persoonlijk leven.'
- **Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG):** Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is voor ouders, kinderen en jongeren (-9 maanden tot 23 jaar) een herkenbare en laagdrempelige plek voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende ondersteuning/hulp en de coördinatie daarvan. Het CJG is er voor alle ouders, kinderen en jongeren, niet alleen voor probleemgezinnen. Want opvoeden en opgroeien is leuk, maar soms ook lastig. Het CJG in Asten en Someren is vooral een netwerkorganisatie en brengt diverse instanties en functies samen die nog teveel langs elkaar heen werken dicht bij elkaar. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om een extra (bureaucratische) laag aan te brengen. De toegevoegde waarde staat voorop.
- **Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ):** De geestelijke gezondheidszorg (GGZ) behandelt cliënten met psychische of psychiatrische problemen. Bijvoorbeeld kinderen met een autismestoornis, een persoon met een drankprobleem, schizofrenie of cliënten met een depressie.

- **Kanteling Wmo:** Bij gemeenten is de afgelopen jaren het besef gegroeid dat het bieden van ondersteuning op een andere wijze vorm moet krijgen dan vroeger onder de AWBZ het geval was. Voor maatschappelijke ondersteuning gelden andere principes en regels dan voor het bieden van medische zorg. Die nadrukkelijke gezondheidszorgbenadering in de AWBZ moet worden vervangen door een andere benadering. Deze ontwikkeling is bekend onder de term 'de kanteling'.

De principes van de kanteling zijn:

- ontdek de vraag achter de vraag;
- focus op resultaten, niet op voorzieningen;
- ga uit van de eigen kracht van de burger en het sociale netwerk;
- direct er op af;
- balans tussen formele en informele ondersteuning;
- balans tussen collectieve en individuele voorzieningen;
- integraal werken;
- ruimte voor de professional.

De principes van de kanteling hebben een inhoudelijke rechtvaardiging (ze helpen om resultaten te bereiken) en gaan uit van eigen mogelijkheden van de burger.

De kanteling wordt ook ingezet om de kosten binnen de Wmo beheersbaar te houden.

De kanteling stimuleert burgers en organisaties (de samenleving) om eigen kracht en eigen netwerk te ontwikkelen en te gebruiken voordat er een beroep gedaan kan worden op aanwezige voorzieningen. Bij de inzet van voorzieningen wordt er naar gestreefd om eerst in te zetten op algemene voorzieningen en daarna pas op algemene voorzieningen. Uitgangspunt is algemeen waar mogelijk, individueel waar nodig.

Voor de werkwijze betekent dit dat bij de kanteling de omslag van claim- en aanbodgericht werken naar vraag- en resultaatgericht werken (participatie en zelfredzaamheid) centraal staat.

- **Licht Verstandelijke Beperking (LVB):** Mensen met een licht-verstandelijke beperking (LVB) hebben een IQ van 50-85. Het betreft de doelgroep mensen met een lichte verstandelijke beperking of zwakbegaafdheid én bijkomende problematiek (Landelijk Kenniscentrum LVB).

De doelgroep is het meest scherp gedefinieerd in de AWBZ. Het gaat om jongeren die:

- een verstandelijke beperking hebben:
 - laag intellectueel functioneren (IQ-score van 50 tot 85)
 - beperkt sociaal aanpassingsvermogen
- bijkomende problematiek hebben:
 - psychiatrische problemen
 - lichamelijke problemen
- ernstige gedragsproblemen vertonen
- behoefte hebben aan chronische ondersteuning

- **Wet Investeren in jongeren (WIJ):** Deze wet vervangt het recht op bijstand voor werkloze jongeren door een recht op scholing en/of werk. De gemeente heeft de plicht een zogenaamd werkleeraanbod te doen. Doel is duurzame arbeidsparticipatie van jongeren in regulier werk. Per 1-1-2012 is deze wet niet meer van kracht.
- **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo):** De Wmo is de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het is een nieuwe wet die per 1 januari 2007 in werking is getreden. De Wmo heeft de gemeente een aantal taken gegeven die in het verleden vielen onder de Welzijnswet, de Wet voorzieningen Gehandicapten (Wvg), ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk en de huishoudelijke verzorging (voorheen AWBZ). Het is dus een uitbreiding van een aantal terreinen waar de gemeente sinds jaar en dag actief mee is in de wijken. Maatschappelijke ondersteuning moet ervoor zorgen dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Dat mensen zelfstandig kunnen wonen en leven in hun eigen huis, wijk of buurt. Wat daar nodig is verschilt van persoon tot persoon. De gemeente heeft in de Wmo een centrale rol, immers de gemeente kent haar inwoners en is bij uitstek in staat om in te spelen op de lokale behoeften.
- **Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (WaJong):** Het doel van de wet is om hulp te bieden bij het vinden en behouden van betaald werk. Zodat iedereen die kan werken, hiervoor ook de kansen krijgt.
- **Wet werk en bijstand (Wwb):** De Wet werk en bijstand regelt het verstrekken van een bijstandsuitkering. Iedereen die rechtmatig in Nederland woont, kan een bijstandsuitkering aanvragen. Voorwaarde is wel dat men onvoldoende inkomen of vermogen heeft om van te leven. Met de bijstandsuitkering kan de periode tussen twee banen worden overbrugd. Dit alleen als men niet in aanmerking komt voor een andere uitkering, bijvoorbeeld een werkloosheidsuitkering (WW) of een arbeidsongeschiktheidsuitkering.
- **Wet Werken naar Vermogen (WWnV):** Het kabinet Rutte wilde overgaan tot de hervorming van WWB/WIJ, Wsw en WAjong tot een regeling werken naar vermogen. Men wilde zo komen tot een regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt die gemeenten decentraal uitvoeren. De nieuwe regeling stelt gemeenten in staat mensen te laten participeren, budgetten gericht en effectiever in te zetten en kosten te besparen.
Het kabinet Rutte is inmiddels demissionair. Daarbij is de WWnV controversieel verklaard. Dit betekent dat dit onderwerp deze kabinetsperiode niet meer wordt behandeld door de Tweede Kamer.
- **Zorgverzekeringswet (Zvw):** Wet die een verplichte basisverzekering regelt voor kortdurende, op genezing gerichte zorg voor iedereen die rechtmatig in Nederland woont of hier loon- of inkomstenbelasting betaalt. Deze wet is op 1 januari 2006 in werking getreden en vervangt o.a. de Ziekenfondswet (ZFW).

Bijlage 2 Cijfers gebruik jeugdzorg in Asten en Someren³

Soort zorg	Asten	Someren	
<i>Hulpaanbod Bureau Jeugdzorg</i>			
Meldingen bij het AMK (Advies en Meldpunt Kindermishandeling)	5	4	
Maatregelen jeugdbescherming per kwartaal (2010)	19	8	
Maatregelen jeugdreclassering per kwartaal (2010)	1	3	
Jeugdigen in de jeugdzorg per kwartaal (2010)	28		
Ambulante jeugdzorg per kwartaal (1 ^e kwartaal 2011)	14	8	
Daghulp jeugdzorg per kwartaal (1 ^e kwartaal 2011)	2	1	
Observatiediagnostiek per kwartaal (1 ^e kwartaal 2011)	-	-	
Pleegzorg per kwartaal (1 ^e kwartaal 2011)	5	7	
Residentiële jeugdzorg per kwartaal (1 ^e kwartaal 2011)	-	-	
<i>Licht verstandelijke beperking (LVB-jeugd, aantal cliënten op 01-01-2011 leeftijd 0-18 jaar met een geldige indicatie voor AWBZ-zorg)</i>			
Intramurale zorg	7	7	
Begeleiding individueel	Psychiatrisch	0	2
	LG (Lichamelijke beperking)	35	38
Begeleiding groep	Psychiatrisch	0	2
	LG	30	32
Kortdurend verblijf	Psychiatrisch	0	2
	LG	20	24
Persoonlijke verzorging	Psychiatrisch	0	0
	LG	13	14
Verpleging	Psychiatrisch	0	0
	LG	2	0
<i>Geestelijke gezondheidszorg (2010)</i>			
GGZ Oost-Brabant en GGZ-e: jongeren 0-17 jaar	74	62	
GGZ Oost-Brabant en GGZ-e: 18-23 jaar	29	35	
<i>Novadic Kentron (2010)</i>			
Ambulante verslavingszorg	8	6	

Opmerkingen:

- Aanbod jeugdzorg: de genoemde aantallen betreft het aantal cliënten met een zorgaanbod op basis van een indicatie van Bureau Jeugdzorg. De cliënten kunnen dit aanbod over meerdere kwartalen ontvangen, afhankelijk van de indicatie.
- Er zijn geen gegevens over aantal jeugdigen in de gesloten jeugdzorg.
- De getallen voor inzet van PGB zijn bij ons niet bekend.
- Het is moeilijk de cijfers goed te duiden. Alle organisaties registreren op een andere manier, bijvoorbeeld registratie per indicatie of per jeugdige. Het is daarom mogelijk dat er dubbelingen zitten in bovengenoemde aantallen. Zo kan één jeugdige meerdere indicaties voor

³ Bron: transitie jeugdzorg regio Zuidoost-Brabant Startfoto, K2, september 2011

zorg hebben, of een indicatie hebben die meere kwartalen duurt. Ook is het mogelijk dat er, met name bij de doelgroep LGB indicaties zijn afgegeven, maar geen zorg wordt afgenomen. Hierop is op dit moment geen zicht.